

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2021-8899
Den 16. juni 2021

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1409 (MOF alm. del) stillet 20. maj 2021 efter ønske fra Kristian Pihl Lorentzen

Spørgsmål nr. 1409

”Ministeren bedes oplyse, om EU’s naturbeskyttelsesdirektiver giver mulighed for en nedregulering af antallet af sæler og skarv i Danmark?”

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet Miljøstyrelsen, som oplyser, at:

”Miljøstyrelsen kan oplyse, at EU’s naturbeskyttelsesdirektiver (fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet) pålægger EU’s medlemslande at bevare en række arter og naturtyper, som er sjældne, truede eller karakteristiske. Både spættet- og gråsæl er omfattet af habitatdirektivets bilag II, som omfatter dyre- og plantearter, hvis bevaring kræver etablering af særlige beskyttelsesområder. Sæler er en del af udpegningsgrundlaget for en række habitatområder i danske farvande.

Sælarterne er desuden omfattet af habitatdirektivets bilag V. Det fremgår af direktivets artikel 14, at udnyttelse af dyre- og plantearter, der er opført på bilag V, skal være forenelig med opnåelse eller opretholdelsen af gunstig bevaringsstatus for arterne. Gunstig bevaringsstatus spiller derfor en væsentlig rolle i forvaltningen af sæler. Begge sælarter kan således udnyttes, men udnyttelsen skal ske på grundlag af forvaltningsregler, der sikrer opretholdelse af gunstig bevaringsstatus. Fravigelse fra artikel 14 skal opfylde betingelserne i direktivets artikel 16, dvs.:

- der ikke findes nogen anden brugbar løsning,
- foranstaltningen ikke hindrer opretholdelse af den pågældende bestands bevaringsstatus i dens naturlige udbredelsesområde, og
- foranstaltningen sker for at beskytte en vægtig samfundsmæssig interesse, herunder for at forhindre alvorlig skade navnlig på afgrøder, besætning, skove, fiskeri, vand og andre former for ejendom

Sæler

Der er både for spættet sæl og gråsæl mulighed for at give tilladelse til at regulere begge arter i nærheden af faststående fiskeredskab samt regulering af spættet sæl i åer af hensyn til pressede fiskebestande. I 2019 blev ansøgningsproceduren for regulering af sæler forenklet, således at tilladelser kan meddeles for en længere varighed og for flere individer end hidtil.

I 2020 blev et pilotprojekt etableret (Bornholmerordningen) med betalte sæljægere. Der blev givet tilladelse til at regulere 40 gråsæler årligt. Dette pilotprojekt er nu videreført med mulighed for at regulere op til 80 gråsæler årligt i en treårig periode.

I 2020 blev ny forvaltningsplan for sæler ligeledes vedtaget. Forvaltningsplanen skal understøtte en forvaltning, som på den ene side sikrer beskyttelse af arterne, og på den anden side bidrager til at begrænse konflikter, som arterne skaber.

Alle danske delbestande af spættet sæl er pt. i gunstig bevaringsstatus og har en nuværende størrelse og udvikling, der indebærer, at den spættede sæl må vurderes at kunne bære en vis afskydning. I Limfjorden er bestanden dog lille og viser ikke konsistent fremgang, hvorfor bortskydning i dette område kan bevirke en nedgang i bestanden.

Jagttid på spættet sæl blev drøftet i Vildtforvaltningsrådet i december 2019 i forbindelse med færdiggørelse af forvaltningsplanen for sæler. Rådet kunne ikke anbefale jagttid på spættet sæl på baggrund af den faglige vurdering fra Aarhus Universitet og det forhold, at sæler pga. sundhedsmæssige aspekter ikke vil kunne udnyttes til konsum.

Status for gråsæl i de danske farvande er pt. ugunstig, bl.a. fordi den kun forekommer fast i visse farvande, har få ynglelokaliteter og meget lav yngleaktivitet, og der kan derfor ikke åbnes op for jagt på denne art.

Skarv

EU's fuglebeskyttelsesdirektiv har til formål at beskytte alle naturligt forekommende vildtlevende fugle i Europa. I henhold til fuglebeskyttelsesdirektivet er alle fugle som udgangspunkt omfattet af en generel beskyttelse, der bl.a. forbyder jagt, indfangning, ødelæggelse af æg og reder, salg samt væsentlige forstyrrelser.

Hertil kommer en forpligtelse til udpegning og beskyttelse af levesteder for de arter, der forekommer på direktivets bilag I (direktivets art. 4.1) samt for regelmæssigt tilbagevendende trækfugle, der ikke er anført i bilag I (direktivets art. 4.2). I forbindelse med direktivets ikrafttræden blev der foretaget en vurdering af, hvilke arter det var muligt at drive bæredygtig jagt på. Disse arter fremgår af direktivets bilag II/a eller II/b. Disse arter er således undtaget fra bestemmelserne om forbud mod jagt. For at kunne fastsætte jagttid på en given fugleart skal denne således fremgå af enten bilag II/a, der angiver, hvilke arter der kan fastsættes jagttid på i hele EU eller af bilag II/b, og her være angivet for det pågældende land, der ønsker at fastsætte en jagttid. Da skarv ikke fremgår af bilag II/a og ikke er angivet for Danmark på bilag II/b, er der således i henhold til fuglebeskyttelsesdirektivet ikke mulighed for at indføre jagt på skarv i Danmark.

Miljøstyrelsen kan i øvrigt oplyse, at direktivets artikel 9 giver mulighed for at fravige den generelle beskyttelse. Fravigelse af beskyttelsen kan dog kun ske, hvis der ikke findes nogen anden tilfredsstillende løsning og kun med følgende begrundelser:

- af hensyn til den offentlige sikkerhed og sundhed
- af hensyn til sikkerhed for luftfarten
- for at hindre omfattende skader på afgrøder, besætninger, skove, fiskeri- og vandområder
- for at beskytte flora og fauna

Det følger ligeledes af direktivets artikel 13, at fravigelsen ikke må medføre en forringelse af de nuværende forhold med hensyn til bevarelse af skarven. Regulering af skarv i Danmark kan ske i 10 måneder af året. I forvaltningsplanen for skarv er der et stort fokus på områder, hvor skarven kan have en negativ påvirkning på sårbare fiskebestande. Planen har derfor fokus på virkemidler, der kan

bidrage til at reducere konflikterne med fiskeriet, eventuelle økosystemkonflikter og samtidig sikre skarvens beskyttelse.

Det bemærkes, at udkast til ny forvaltningsplanen for skarv er i høring til og med 2. august 2021. Den kan findes på høringsportalen her: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/65219>.”

Lea Wermelin

/

Katrine Nissen